

De medisch-wetenschappelijke opdracht van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) houdt in dat zij, om haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te kunnen vervullen, o.a. vernieuwend onderzoek uitvoert, gericht op het voorkomen, het voorspellen en het genezen van ziekten. Hierbij streeft de VUB een optimale onderzoeksomgeving na door de nodige ondersteuning voor onderzoekers te voorzien en een doorlopende opleiding mogelijk te maken en te vereisen. Bovendien ondertekent iedere VUB-onderzoeker het "charter van de goede onderzoeker" waarin duidelijke richtlijnen inzake correct wetenschappelijk-ethisch gedrag opgenomen zijn, evenals de regelgeving inzake inbreuken op wetenschappelijke integriteit. Dit alles maakt dat onderzoek in een strikt gereguleerd kader wordt uitgevoerd.

Bij het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek aan de VUB worden niet enkel wettelijke verplichtingen in acht genomen maar ook maatschappelijk-ethische afwegingen gemaakt. Zo dient elke onderzoeker zich vooraf de vraag te stellen "*Wat is het meest geschikte model om mijn onderzoeksvraag te beantwoorden?*" Voorbeelden van gepaste modellen zijn een computersimulatie, het uitvoeren van testen op cellen en weefsels van proefdieren en/of mensen (in vitro onderzoek) of het uitvoeren van experimenten op proefdieren (in vivo onderzoek). De VUB zet hierbij sterk in op de ontwikkeling van proefdiervrije methodes via de uitbouw van het IC-3R Centrum. Meer gevorderd onderzoek wordt ook getest op patiënten en gezonde vrijwilligers (in vivo onderzoek).

Indien binnen een onderzoeksproject dierproeven noodzakelijk zijn, dienen zij die hierbij betrokken zijn, zich te houden aan de wettelijke en ethische normen vastgelegd in [\(inter\)nationale wet- en regelgevingen](#). Deze stellen o.a. dat elk project dat proefdieren vereist, een ethische goedkeuring moet krijgen van een wettelijk erkende Ethische Commissie Dierproeven (ECD), vooraleer het van start mag gaan.

Een belangrijke vraag die de Ethische Commissie Dierproeven van de VUB zich tijdens de evaluatie van een onderzoeksproject steeds stelt, is: "*Wat is de maatschappelijke en wetenschappelijke meerwaarde van de verwachte resultaten van het onderzoek en weegt deze meerwaarde op tegen het ongemak dat het proefdier mogelijks zal ondervinden?*".

Indien het proefdieronderzoek een belangrijke meerwaarde heeft, zal er steeds gestreefd worden naar het maximaal toepassen van de wettelijke principes van de 3V's. Deze staan voor "Vervanging", "Vermindering" en "Verfijning". Enerzijds betekent dit dat onderzoekers steeds een zo "laag" mogelijke diersoort moeten gebruiken en dat ze het aantal dieren tot een wetenschappelijk verantwoord minimum moeten beperken. Anderzijds moeten de dieren in de best mogelijke condities gehuisvest worden en moet hun welzijn opgevolgd worden door de onderzoekers, de dierenartsen-deskundigen en de leden van de dierenwelzijnscommissie. Met de aanbouw van een nieuwe VUB-animalarium worden de komende jaren aanzienlijke investeringen gedaan die een verder geoptimaliseerde huisvesting en dierenverzorging moeten mogelijk maken. De 3V's worden door de VUB verder aangevuld met de principes van "Verplichting" en "Verantwoording". Zo heeft iedere onderzoeker de *verplichting* om scholing en navorming te volgen en dient elke onderzoeker *verantwoording* af te leggen aan zowel officiële instanties als het brede publiek.